

Lessen uit de coronapandemie

BEMEDTECH Laat de covid-19-pandemie een aanleiding zijn om bevoegdheden en verantwoordelijkheden duidelijker af te bakenen, zegt Marnix Denys, managing director van beMedTech, de Belgische federatie van de medisch-technologische industrie.

In 2021 maakt de sector zich klaar voor de grootste vaccinatie-campagne ooit. De meeste media-aandacht ging naar de ontwikkeling van de vaccins. Maar om die toe te dienen zijn ook medische hulpmiddelen zoals spuiten en naalden, maskers en persoonlijke beschermingsmiddelen onmisbaar.

"Die lijken misschien banaal, maar ze moeten er wel zijn", zegt Marnix Denys. "En ook met ogenschijnlijk banale hulpmiddelen kun je toch een verschil maken in toegevoegde waarde. Zo bleek dat met een bepaald type naald geen vijf maar zes dosissen uit een flacon met het Pfizer-vaccin te halen zijn. Dat is een ongelooflijke win."

Capaciteit efficiënt inzetten

Denys zelf werd zich begin februari bewust van de pandemie, toen hij een telefoontje kreeg om op zoek te gaan naar persoonlijk beschermingsmateriaal voor China. Een maand later bleek er ook bij ons een groot tekort aan mondmaskers, omdat de strategische stock vernietigd was. Maar dat was zeker niet het enige knelpunt, zegt Denys. Hij geeft als voorbeeld zuurstofconcentratoren die zuurstof uit de lucht halen en geconcentreerd toedienen.

"In ziekenhuizen zijn die minder nodig, want daar lopen zuurstofleidingen. Maar in woonzorgcentra en bij de patiënten thuis was er plots een zeer grote behoefte. Er is nu eenmaal maar een bepaalde capaciteit in België, en die kan je niet van vandaag op morgen uitbreiden. Je wil ook niet dat er gehamsterd wordt. We zijn samen met het FAGG en de APB zeer actief geweest om de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten. Tijdens de eerste en de tweede golf zijn we daar tweemaal echt door het oog van de naald

gekropen. Je zou dan verwachten dat de overheid iets doet om de leveranciers te incentiviseren om voor extra capaciteit te zorgen als men een derde, nog grotere golf verwacht, maar tot op heden is onze vraag daarover nooit beantwoord."

Mensen

Om de pandemie onder controle te krijgen, is een goede teststrategie cruciaal gebleken. beMedTech werkte samen met de klinische biologen om de capaciteit van de labo's in kaart te brengen, en vroeg een engagement van de leveranciers om de nodige producten beschikbaar te maken. "Tot nu toe is dat goed gelukt", zegt Denys. "De bottleneck in de testcapaciteit zijn geen toestellen of producten, maar mensen. Er zijn nu eenmaal mensen nodig om stalen te verwerken en de resultaten door te sturen."

"Ook op andere vlakken zagen we het belang van mensen. Er was een tijd sprake van noodhospitelen voor herstellende patiënten die alleen extra zuurstof nodig hebben. Zo'n ziekenhuis zou dan georganiseerd kunnen worden met grote, industriële zuurstofcontainers en zuurstofleidingen. Het idee is altijd vastgelopen op de vaststelling dat men de mensen niet heeft om noodziekenhuizen te bemannen."

Essentiële beroepen

Denys vraagt bij de start van de vaccinatie-campagne aandacht voor de mensen die zorg mee mogelijk maken. Als je een kamer op intensieve zorg bekijkt, staat die vol medische hulpmiddelen – meetapparatuur, beeldvormingsapparatuur, beademingsmachines, zegt Denys. Dat ziekenhuizen vandaag voldoende capaciteit hebben, komt dat doordat ze de nodige apparatuur hebben. En om die te installeren en te onderhouden, en om het zorgpersoneel op te leiden in het gebruik, zijn mensen met specifieke profielen nodig. Ook de thuiszorg kan maar functioneren dankzij medewerkers die medische hulpmiddelen ter beschikking stellen en onderhouden.

De essentiële rol van die medewerkers heeft dan weer implicaties voor de vaccinatiestrategie, zegt Denys. "Op dit moment is het niet voorzien dat mensen die kritisch zijn voor de zorgsector maar zelf geen zorgprofessional zijn, prioritair gevaccineerd worden. Nochtans is het belangrijk dat zij niet uitvallen."

beMedTech vroeg of deze groep een hogere prioriteit kan krijgen, maar vooralsnog zonder succes. "Je wordt van het kastje naar de muur gestuurd. De coronacommissaris verwijst naar adviezen van

de Hoge Gezondheidsraad en de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk. Maar het is heel moeilijk om te weten wie nu beslissingen neemt. Intussen doet men of die mensen niet bestaan."

Duidelijke bevoegdheden

Marnix Denys hoopt dat de pandemie een aanleiding is om lessen te trekken en na te denken over wat er beter moet. "Het lijkt me dat we het in België momenteel relatief goed doen, niet omdat we goed gepland hebben, wel dankzij de goede wil van veel mensen die nu al maanden op de tippen van hun tenen lopen en dicht tegen een burn-out zitten. Met een goede voorbereiding en goede protocollen moet zo'n situatie in de toekomst te vermijden zijn. Het moet duidelijker worden wie waarvoor bevoegd en verantwoordelijk is."

Een lichtpunt in de pandemie vindt Denys de versnelde acceptatie van mobiele apps en sensoren zoals te vinden op het mHealthBELGIUM platform. "Zaken als teleconsult, telemetrie en telemonitoring zijn in een versnelling terechtgekomen. Dat is een goede zaak, want zo kunnen meer patiënten thuis opgevolgd worden en nemen ze geen ziekenhuisbed in. Om de vergrijzing op te vangen zal er in de toekomst alleen maar meer nood zijn aan dergelijke technologie."

Erik Derycke

"Dat ziekenhuizen vandaag voldoende capaciteit hebben, komt dat doordat ze de nodige apparatuur hebben. En om die te installeren en te onderhouden, en om het zorgpersoneel op te leiden in het gebruik, zijn mensen met specifieke profielen nodig."

'De bottleneck in de testcapaciteit zijn geen toestellen of producten, maar mensen'

– Marnix Denys